

# **Ekskluzivno - Zapadni hegemoni nastaviće sukob sa Rusijom - Putin ne sme da odustane**

Kada je kao mlad novinar ustanovio da su istina i mediji dve različite stvari, švajcarski publicista Gi Metan počeo je da istražuje kako je do toga razilaženja došlo. U fokus pažnje smestio je nesumnjivo najjeretičkiju temu zapadnog sveta — njihov odnos prema Rusiji.

Saznanja koja je Metan sticao u proteklih dvadesetak godina objavljena su u knjizi „Rusija — Zapad, hiljadu godina rata“ (izdavači Akademska knjiga i Informatika), koja je, u prisustvu autora, predstavljena na Beogradskom sajmu knjiga. Na početku razgovoru za Sputnjik, pitamo autora zašto baš rusofobija.

„Iz ličnih razloga sam još od devedesetih godina prošlog veka počeo da se zanimam za Rusiju, i to je sada već četvrt veka“, kaže Metan. „Od kada sam 1994. godine usvojio jednu devojčicu, Ruskinju, često putujem u tu zemlju i u prilici sam da sagledam kolika je razlika između ruske stvarnosti i onoga što štampa govori o Rusiji i kako je predstavlja. Primetio sam da u zapadnoj štampi skoro nikada nema pozitivnih članaka i da je u njoj Rusija veđito kritikovana. Shvatio sam da to ipak nije normalno, budući da uvek, na svim stranama, imate i dobro i zlo i da Rusi nisu ni bolji ni gori od ostalih naroda. Zato sam pokušao da shvatim zašto i odakle dolazi taj drugačiji tretman i to neprijateljstvo.“

***Koreni neprijateljstva su, pokazujete u knjizi, stari hiljadu godina, nastaju od trenutka cepanja hrišćanske crkve na istočnu i zapadnu. Da li to znači da je u temelju rusofobije odnos prema pravoslavlju?***

— Ta verska rasprava bila je osnova pre hiljadu godina i tada se nije radilo o konkretnoj rusofobiji već o neprijateljstvu prema Greima i istočnoj crkvi. Sada, hiljadu godina kasnije, više se ne može reći da ima verske osnove. Šizma jeste bila jedan od razloga za započinjanje neprijateljstva između Zapada i Istoka, šizmatici su morali da opravdaju svoj čin time što su satanizovali Grke, Istočno rimsko carstvo i pravoslavlje. Ta antigrčka, antippravoslavna propaganda se posle pada Konstantinopolja samo prenela na Ruse, jer je Rusija postala naslednica Vizantije.

***Ali među ruskim carevima je bilo više Nemaca nego Rusa, kulture i vere su se mešale, zar ne bi bilo prirodnije očekivati bliskost?***

— Rusofobija nije stalan fenomen, ona ima svoje uspone i padove i javlja se po fazama. Nemačka rusofobija potiče tek sa kraja 19. veka. Ona se kod Nemaca javlja posle konstituisanja Nemačkog carstva koje je krenulo da se širi na istok, a teritorija za širenje bila je — Rusija.

***Kako stvari stoje danas? Da li je Vladimir Putin samo trenutno za Evropu i Ameriku neprijatelj broj jedan?***

— Vladimir Putin nije neprijatelj Evrope i Amerike, više Evropa i Amerika njega smatraju neprijateljem nego on njih. Rusi su suštinski evropski nastrojeni i veoma teško razumeju

neprijateljstvo koje se prema njima pokazuje. Evropljani Ruse smatraju agresivnima, uprkos istoriji koja je pokazala da ih je Rusija oslobodila, i od Napoleona i od Hitlera. Nisu, dakle, Rusi započinjali neprijateljstva, Rusiju su napadali i zauzimali i Napoleon i Hitler i nemački car. Poslednjih godina NATO se približio Rusiji, nije se ona našla na njegovim granicama niti je svoja raketna postrojenja stavila blizu Francuske i Engleske. Učinili su to pod izgovorom intervenisanja u Iranu, ali svima je jasno pored kojih se zemalja te raketne baze NATO-a nalaze.

***Znači li to da i kada govorimo o Iranu ili Siriji, mi zapravo govorimo o rusofobiji? Šta je sve, prema Vašem mišljenju, rusofobija danas?***

— Sirija je tipičan primer za dvostruke aršine koji se danas koriste u opisivanju nečije intervencije. Kad Rusija interveniše ona je agresivna, a kada Amerika interveniše, ona to radi u cilju oslobođenja. Danas možemo videti da je zahvaljujući ruskoj intervenciji došlo do poboljšanja situacije na terenu u Siriji, do slabljenja sukoba.

Švajcarski novinar Gi Metan

***Da li to što je Rusija poboljšala situaciju u Siriji znači i da će biti pojačana medijska kampanja protiv nje?***

— Apsolutno. Zapadni mediji će nastaviti da kritikuju rusko delovanje i ruske operacije, ali sada već moraju da priznaju da je rusko delovanje potpomoglo primirivanju situacije, bez obzira što su sa prezirom gledali na mešanje Rusije u tu priču. Ali bez obzira na rezultate i dalje će postojati kritika. I niko i dalje neće spomenuti da ni 17 godina posle američke intervencije u Avganistanu talas nasilja nije opao, naprotiv. U porastu je.

***Kako se jedan Švajcarac sa takvim stavovima oseća usred Švajcarske, kako je Vaša knjiga dočekana tamo, imate li zbog toga problema?***

— Nisam imao problema budući da smo mi, kao društvo, naviknuti da diskutujemo o vrlo različitim stavovima. S druge strane, Švajcarska je neutralna sa političkog stanovišta i mi zato, recimo, nismo usvojili i ne podržavamo sankcije koje je EU nametnula Rusiji. Ali bez obzira na sve to, većina medija i politički establišment u Švajcarskoj ima tu antirusku tendenciju. Ali postoji prostor za diskusiju. Pre desetak dana sam imao konferenciju u Ženevi i sala je bila puna. Čak i u vlasti postoje ljudi koji su naklonjeni razvoju drugačijih odnosa sa Rusijom. Oni jesu u manjini, ali postoje.

***Kakve su u Švajcarskoj bile reakcije na Stounov dokumentarac „Razgovori sa Putinom“, da li je bilo polemika?***

— Film smo mogli da vidimo na francuskim kanalima koji se emituju kod nas. Nije izazvao neku preterano veliku raspravu, bilo je nekoliko reagovanja, članaka. Bio je sasvim dobro primljen. To je bila prva prilika da se Putin sagleda kao čovek, ne samo kao političar, da se čuje koji su njegovi stavovi o brojnim pitanjima. Vrlo su retke prilike u kojima možete nekog političara na taj način da upoznate. Mogli smo da vidimo da je to državnik koji ima veoma kompleksnu viziju sveta, sa koherentnim stavovima o geopolitici, ekonomiji, uopšte o svetu danas i da to nije samo onaj zli Putin kakvim ga mediji predstavljaju.

***Pribojavate li se, s obzirom na kompleksnost odnosa Rusija—Zapad, nekih većih sukoba ili verujete da će oni ući u neke normalnije tokove?***

— Moram priznati da sam malo pesimista. Mislim da će ekonomske sankcije potrajati još dugo, jer ni Amerikanci ni Nemci nemaju nameru da ih ukinu. Ušli smo u politiku stigmatizacije Rusije i zapadne zemlje će uvek nalaziti načine i izgovore da je održavaju. Zato što smo ušli u trku hegemonu za kontrolom nad planetom, posebno nad prirodnim resursima. Smatram da je kapitalizam, neoliberalizam, ideologija koju pokušavaju da nametnu čitavoj planeti. To je trenutno slučaj sa Severnom Korejom. Kapitalizam ne može da podnese da postoje zemlje ili oblasti u svetu koje odolevaju njegovoj snazi, koje nisu pod njegovom šapom. S druge strane, postoje zemlje poput Kine i Rusije koje imaju svoj lični razvoj, izvan globalizovane ekonomije.

***Jedan od načina nametanja ideologije izvodi se preko medija za koje kažete da su jedan od privilegovanih instrumenata „meke moći“?***

— Pošto znamo da se rat danas ne može voditi nuklearnim raketama, jer su njihove posledice nesagledive, jedini način za tu borbu jesu meka sredstva uz pomoć kojih se nešto može postići. Zapadni mediji su, defakto, postali sredstva propagande i to se čak i nesvesno dešava. Novinari nisu ni svesni da su zapravo agenti koji deluju za jednu ili drugu stranu. Mnogi su instrumentalizovani zato što su ubeđeni da rade za demokratiju, njihov trud i naponi su zloupotrebjeni u cilju globalizacije i nedemokratičnosti. Ali ipak treba biti optimista. Istorija nam pokazuje da istina na kraju pobjedi, na početku je možda tek tračak vode, ali na kraju probije put, kao reka.

***Na udaru svetskih rusofoba našli su se i Sputnjik i RT. Verujete li da je i to kratkoga daha?***

— Ne verujem, nažalost, da je kratkotrajno. Sputnjik i RT su potrebni zbog raznolikosti medija na svetskom nivou, zbog raznovrsnosti medijskog sistema, kao što su potrebni i arapski, kineski i drugi mediji. Neophodno je da nastave da se razvijaju i da se njihov glas čuje. Na Zapadu su sve te tendencije koje ne idu u korak i uz dlaku sa globalnom pomalo skrajnute, pokušavaju da ih utišaju i da im ne daju prostor. Recimo, to je kao umešanost Rusa u američke izbore, juče je to bilo dopingovanje ruskih sportista i mi ne znamo šta će biti sledeće, šta će doprineti tome da ruski mediji budu sklonjeni.

***Postoji li nešto što mislite da bi Rusija mogla da uradi da bi se to stanje promenilo?***

— Rusija samo treba da nastavi istim pravcem.

***Posle rusofobije mogli biste da se pozabavite srbofobijom, i to je veoma zanimljiva tema?***

— Rusofobija i srbofobija su dva oblika iste fobije.